

SLOVENSKÁ REPUBLIKA ODŠKODNÍ POŠKODENÝCH RÓMOV Z RAZIE V MOLDAVE NAD BODVOU

Bratislava, Brusel, 02.06.2022: Európsky súd pre ľudské práva (ESĽP) dnes ohlásil uzatvorenie zmiery medzi Slovenskou republikou a ôsmimi Rómami, ktorí boli obeťami brutálnej policajnej razie v Moldave nad Bodvou v roku 2013. V zmysle mimosúdnej dohody sa Slovenská republika zaviazala zaplatiť rómskym sťažovateľom náhradu nemajetkovej ujmy spolu vo výške 110.000,- EUR. K uzatvoreniu zmiery došlo po rokovaniach medzi Ministerstvom spravodlivosti SR, sťažovateľmi a právnikmi z Európskeho centra pre práva Rómov (ERRC), ktoré sťažovateľov zastupovalo pred štrasburským súdom. Stalo sa tak vyše roka a pol po tom, ako bol vyhlásený rozsudok vo veci R.R. a R.D. proti Slovenskej republike, v ktorom ESĽP konštatoval porušenie práv dvoch obetí policajnej razie.

„Sme radi, že sa obeť razie konečne dočkali spravodlivosti a vítame prístup Ministerstva spravodlivosti. Žiaľ, trvalo to celých deväť rokov a niekoľko konaní pred vnútroštátnymi orgánmi a súdmi, kým bolo spravodlivosti učinené zadosť. Počas nich boli sťažovatelia postihovaní orgánmi činnými v trestnom konaní len preto, že sa odvážili domáhať sa svojich práv a sťažovať sa na brutálny policajný zásah.“ povedal Michal Zálešák, právny konzultant ERRC, ktorý na prípade pracoval počas konania pred ESĽP.

Dňa 19. júna 2013 vstúpilo 63 policajtov z rôznych jednotiek do rómskej komunity na ulici Budulovská v Moldave nad Bodvou, aby pátrali po jednej hľadanej osobe v rámci Pátracej akcie 100. Zo zásahu sa stala násilná razia, pri ktorej utrpelo zranenia viac ako 30 Rómov vrátane detí.

ERRC sprostredkovalo právne zastupovanie viacerých zbitých Rómov ako poškodených pred orgánmi činnými v trestnom konaní. Prvotné vyšetrovanie inšpekcie Ministerstva vnútra SR bolo krátke, pričom obeť razie neboli vôbec vypočuté. Po dlhých ôsmich mesiacoch bolo vyšetrovanie znovu otvorené. Počas neho súdny znalec z odboru psychológie ako aj vyšetrovateľ pripísali nezrovnalosti vo výpovediach obetí ich takzvanej „rómskej mentalite“, ktorá sa podľa nich vyznačuje znakmi ako: nedostatok sebadisciplíny, zanedbávanie záväzkov voči iným, agresivita, asociálnosť a neschopnosť prispôbiť sa sociálnym štandardom. Po ukončení vyšetrovania bolo vznesené obvinenie z krivého obvinenia voči šiestim zbitým Rómom. ERRC podporovalo sťažovateľov v boji za svoje práva až po Ústavný súd, ktorý však v roku 2017 rozhodol v ich neprospech, keďže považoval za zásah ako aj následné vyšetrovanie za úplne konformné s Ústavou a zákonmi. Prípado sa dostal na ESĽP 19. marca 2018, kedy boli podané sťažnosti.

Vláda Slovenskej republiky sa už v júni 2021 [ospravedlnila](#) zásah obetiam razie a ich rodinám. Vláda zdôraznila, že ospravedlnenie „*nie je len ľudským gestom voči poškodeným obetiam, je aj záväzkom štátu vyvarovať sa do budúcnosti podobným zlyháním*“. Aj keď tento zmler nemôže plne odčiniť postup polície počas policajnej akcie v Moldave nad Bodvou ani následné prenasledovanie obetí zo strany orgánov činných v trestnom konaní a súdov, ERRC oceňuje ochotu a snahu predísť do budúcnosti podobným prípadom.

Slovenská republika má lehotu troch mesiacov na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy.

Pre viac informácií kontaktujte:

Jonathan Lee (anglicky)
Advocacy & Communications Manager
European Roma Rights Centre
jonathan.lee@errc.org
+32 49 288 7679

Michal Zálešák, advokát (slovensky)
právny konzultant ERRC
michal.zalesak@errc.org
+42 190 550 2785